

Kategoria: Polityka Zdrowotna

Opublikowano: czwartek, 15, maj 2025 11:47

Piotr Majoch

Odśłony: 779

Już w najbliższą niedzielę 18 maja udamy się do lokali wyborczych w celu wybrania nowego Prezydenta RP. Wybory, określane niekiedy mianem "święta demokracji", są dostępne dla wszystkich obywateli uprawnionych do udziału w głosowaniu.

Kwestie szczególnych warunków panujących w niektórych miejscach nie mogą ograniczać nikogo należącego do kręgu osób uprawnionych, w którym mieszczą się także pacjenci oddziałów psychiatrycznych. O możliwości oddania przez nich głosów, pytał konsultantów wojewódzkich oraz dyrektorów placówek leczniczych zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich Stanisław Trociuk.

Nie wszyscy pacjenci umieszczeni na oddziałach psychiatrycznych są osobami ubezwłasnowolnionymi, pozbawionymi czynnego prawa wyborczego. Osoby znajdujące się w kryzysie mającym postać chociażby stanów dysocjacyjnych, czy poddawani farmakoterapii, są osobami mogącymi brać udział w głosowaniu i realizować tym samym swoje konstytucyjne prawo. Problemem są jednak kwestie bezpieczeństwa. Niejednokrotnie doświadczane przez takich ludzi zaburzenia, jak nadmierna pobudliwość czy bardzo silnie obniżony nastrój, skutkują koniecznością ich uważnego obserwowania celem przeciwdziałania różnym zagrożeniom. Umożliwienie tym pacjentom wyjścia do lokalu wyborczego poza oddziałem, a nawet znajdującego się w tym samym szpitalu, byłoby bardzo ryzykowne i nieodpowiedzialne. Pojawiają się także przeszkody formalne, jak np. nieposiadanie przez pacjenta dowodu osobistego, umieszczonego w szpitalnym depozycie.

Mając na uwadze wymienione wyzwania, przedstawiciel Biura RPO poprosił o informacje na temat działań, jakie placówki psychiatryczne planują podjąć w celu zagwarantowania pacjentom oddziałów psychiatrycznych z przysługującego im obywatelskiego prawa w sposób bezpieczny. Odpowiedzi wskazują na świadomość wyzwania wynikającego z przedstawionych okoliczności oraz istnienie konkretnych planów na odpowiedzialne zorganizowanie wyborów.

Przedstawiciele placówek leczniczych chcą współpracować z organami wyborczymi i przedstawicielami władz, aby ustalić dogodny czas głosowania i zapewnić w tym czasie dostępność personelu, który może doprowadzić pacjentów do lokalu, pilnować bezpieczeństwa i - w razie potrzeby - udzielić pacjentom niezbędnej pomocy. Wcześniej, pacjenci takich oddziałów mają otrzymać stosowne informacje o randze wydarzenia, lokalizacji lokalu wyborczego i przyjętego sposobu dotarcia do niego w dniu wyborów. Wśród innych propozycji wskazuje się także umożliwienie niektórym pacjentom (którzy nie będą mieli możliwości przejścia do miejsca głosowania) oddania głosu w obecności członków komisji wyborczej, poprzez wrzucenie karty do mobilnej urny. Przedstawiciele szpitali sygnalizują także zamiar udostępnienia tym pacjentom, których rzeczy osobiste zostały zdeponowane, ich dokumentów tożsamości w dniu wyborów. Wszystko w celu umożliwienia osobom uprawnionym, bez względu na stan zdrowia, wykonania jednego z ich podstawowych praw, a zarazem obywatelskiego obowiązku.

Źródło: [BIP RPO](#)